

Schoolveiligheid

Veiligheidsbeleid

Op de KW vinden we het essentieel dat alle leerlingen en medewerkers zich veilig en gewaardeerd voelen. We zorgen actief voor een sociaal en fysiek veilige leeromgeving, waarin respect, duidelijkheid en voorspelbaarheid centraal staan.

Afgelopen jaar hebben wij met het team het trainingsprogramma van Klasse(n)Kracht afgerond; met RESPECT voor de klas is een aanpak om het groepsvormingsproces in de klas actief te begeleiden. Het biedt een werkwijze om vanaf de voordeur regie te voeren op een sociaal, veilig en krachtig klimaat in de klas en in de school. Tevens hebben twee leerkrachten hierin een apart traject gevolgd waardoor zij nu Klasse(n)kracht specialisten zijn. Zij borgen de afspraken en begeleiden de leerkrachten en klassen waar nodig.

Daarnaast zijn alle teamleden geschoold binnen het traject Pedagogisch Vakmanschap welke onze bovenschoolse visie omarmt. Het wordt kortweg gedefinieerd als: 'het goede doen, op het juiste moment, ook in de ogen van de leerling'. Hier ligt een hoog ontwikkelde kwaliteit van relatie of verbondenheid – in dit geval een pedagogische relatie tussen leraar en leerling– aan ten grondslag. Deze is niet alleen van belang voor de weg naar volwassenheid, maar net zo goed voor het onderwijsresultaat van de leerling. De gedachtengoed van Pedagogisch Vakmanschap is gestoeld op de psychologische basisbehoeften. Ieder mens is gebouwd om zichzelf te ontwikkelen en heeft een natuurlijke behoefte aan relatie, autonomie en competentie. Als in voldoende mate is voldaan aan de behoefte aan relatie (anderen waarderen mij en willen met mij omgaan'), aan de behoefte aan autonomie ('ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen') en aan de behoefte aan competentie ('ik geloof en heb plezier in mijn eigen kunnen') is er welbevinden, motivatie, inzet en zin in leren.

Missie van onze school:

- We willen een school zijn waar iedereen zichzelf kan zijn, waar men respect heeft voor elkaar en men zich veilig voelt.
- We willen een school zijn waarin rust heerst met een positief werkklimaat, waarbij focus is op het werk tijdens de instructie en de verwerking.

Onze school monitort de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen. We gaan dit schooljaar starten met de vragenlijsten van Kindbegrip. De MSV-vragenlijst (monitor sociale veiligheid) wordt afgenomen in groep 6 tot en met 8.

Via WMK wordt er tweejaarlijks een ouderenquête uitgezet.

Het pedagogisch klimaat is een vast onderdeel van de groepsgesprekken die de leerkrachten driemaal per jaar met de intern begeleider voeren. Daarnaast heeft de school een sociaal veiligheidsplan. Deze staat gepubliceerd op de website.

Anti-pestprotocol

Binnen ons sociaal veiligheidsplan hebben we ook een anti-pestprotocol opgenomen. Hierin staat het volgende vermeld:

Inleiding

In dit anti-pestprotocol is vastgelegd dat wij pestgedrag op school niet accepteren. De school neemt, middels dit protocol, expliciet stelling tegen pestgedrag en treft concrete

Informatie uit de schoolgids

Schoolveiligheid

maatregelen wanneer pestgedrag toch voorkomt.

Uitgangspunten:

- Binnen onze school werken we aan een veilig pedagogisch klimaat en hierbinnen wordt pesten als ongewenst gedrag ervaren en in het geheel niet geaccepteerd.
- De school heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken.
- Als pesten en pestgedrag plaatsvindt, ervaren we dat als een probleem op onze school voor zowel de leerkrachten, als de ouders, de kinderen, de gepeste kinderen, de pesters en de 'zwijgende' groep kinderen.
- Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten leerkrachten en ouders duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag.
- Wanneer pesten optreedt, voert de school het anti-pestprotocol uit.
- Dit anti-pestprotocol wordt door het hele team en de oudergeleding van de MR onderschreven en vormt als zodanig een onderdeel van het beleid van de school als weergegeven in het schoolplan en schoolgids.

Pesten

Pesten vindt overal plaats. Helaas behoort pesten tot gedrag dat door alle tijden en overal op de wereld is terug te vinden.

Wij spreken van pesten als er sprake is van:

- een negatieve intentie, bedoeld om een andere leerling leed te berokkenen;
- herhaaldelijke en langdurige blootstelling aan negatief gedrag/agressie van één of meer leerlingen;
- verschil in macht tussen pester en gepeste.

Conflicten

We leren onze leerlingen het onderscheid tussen pesten en een conflict. Een conflict is een verschil van mening of van belang (A wil dit en B wil dat). Soms ontaardt een conflict in een ruzie, als er sprake is van (fysiek of psychisch) geweld. Plagen kan vaak leiden tot een conflict: A wil dat B ophoudt en B vindt het leuk om er nog even mee door te gaan. Pesten is van een andere orde. De machtsongelijkheid en de structurele gerichtheid op één persoon maakt het onvergelijkbaar met plagen. Pesten is weloverwogen en proactief, gebeurt niet per ongeluk of spontaan, en ook niet als gevolg van uitlokking.

Wanneer er sprake is van een conflict hanteren we binnen de school de STORM-aanpak. Deze staat uitgelegd in § 1.2.3. Samenwerken en samenspelen van het sociaal veiligheidsplan.

Informatie uit de schoolgids

Schoolveiligheid

Aanpak pesten

Binnen de school ziet de pestaanpak er als volgt uit:

In beeld brengen van alle betrokkenen

Om pesten op te lossen, is het belangrijk dat pesten goed wordt gesignaleerd. Hoe wij dit doen staat beschreven in §1.7 van het sociaal veiligheidsplan.

Alleen als we weten dat er gepest wordt, kunnen we er als school iets aan doen. Het is van belang dat de gepeste, de pester(s) en andere betrokken leerlingen in beeld te krijgen.

Daarbij houden we rekening met het volgende:

- Pesten is een complex groepsproces, waarin leerlingen meerdere rollen hebben. Pesters worden ondersteund door meelopers, versterkers en assistenten. Slachtoffers worden soms verdedigd door verdedigers maar er zijn ook buitenstaanders die wel weten dat er gepest wordt, maar niet ingrijpen. Iedereen heeft een rol in het groepsproces. De rollen van kinderen kunnen ook wisselen.
- Er zijn vaak strategische pesters; pesters die pesten om hun status te verhogen en op die momenten pesten dat degene die het niet mogen zien (leerkrachten, volwassenen) het niet zien, terwijl degenen die het wel moeten zien (klasgenoten) het wel zien.
- Er zijn vele vormen van pesten. Sommige vormen zijn gemakkelijk te signaleren, zoals fysiek (schoppen, slaan), materieel (spullen afpakken) en verbaal (uitschelden, beledigen) pesten. Andere vormen zijn veel lastiger te signaleren. Voorbeelden zijn relationeel (roddelen, buitensluiten) en digitaal (online op internet of via de mobiele telefoon) pesten.

Inzetten van de Oplossingsgerichte Pestaanpak (OPA).

Wanneer pesten gesignaleerd wordt, gaat de leerkracht van het gepeste kind hierover eerst in gesprek met de zorgcoördinator. De anti-pestcoördinator gaat samen met de leerkracht na of aan de preventieve kant nog wel voldoende kwalitatief wordt uitgevoerd. Hoe is de veiligheid in de groep? Is iedereen gericht op het elkaar helpen en ondersteunen? Zijn er subgroepen? Worden de leiders juist gevraagd zich verantwoordelijk te maken voor positieve taken en verantwoordelijkheden? Etc.

Als er meer nodig is om het pesten aan te pakken hanteren wij de Oplossingsgerichte Pestaanpak (OPA). Deze aanpak is ontleend van de No-blame aanpak. Deze steungroepaanpak wordt bij de meeste anti-pest programma's ingezet. Sommige onderzoeken in Engeland noemen succespercentages van 90% (Smith, e.a. 2003).

De aanpak bestaat uit een aantal achtereenvolgende gesprekken tussen een leerkracht (of IB-er) en leerlingen. Eerst met de gepeste leerling alleen. Vervolgens met de gepeste leerling, samengestelde groep leerlingen, inclusief de pester(s). Dit is de groep die voor verandering en steun gaat zorgen. Belangrijke elementen van de aanpak zijn: geen schuld, verwijten of straf, we moedigen empathie aan, we maken iedereen verantwoordelijk, het is positief en

Informatie uit de schoolgids

Schoolveiligheid

aanpak worden meestal de volgende stappen onderscheiden:

Stap 1. Gesprek met het gepeste kind:

De leerkracht (of een ander teamlid van de school) praat met het gepeste kind over de situatie, vraagt of hij of zij hulp wil, en stelt met hem of haar de steungroep samen. Dit is een gemengde groep van zijn zo'n 5 tot 8 medeleerlingen, waaronder leerlingen die de gepeste noemt als mogelijke helpers, maar ook de pester en meelopers of buitenstaanders; liefst ook een verdeling van jongens en meisjes.

Stap 2. Gesprek met de steungroep:

Hierbij is het gepeste kind niet aanwezig. In dit gesprek wordt de steungroep uitgenodigd om de gepeste medeleerling te gaan helpen. Ze worden uitgenodigd om met ideeën en voorstellen te komen. Dit alles met als doel dat het pesten moet stoppen.

Stap 3. Tweede gesprek met de gepeste:

Na ongeveer een week bespreekt de leerkracht hoe het nu gaat met de gepeste.

Stap 4. Tweede gesprek met de steungroep:

Na ongeveer een week is er ook een gesprek met de steungroep, waarin ieder lid de gelegenheid krijgt om te praten over wat hij of zij heeft gedaan.

Herstel

Soms moet de OPA-cyclus nog één of meerdere keren herhaald worden om er voor te zorgen dat het interactiepatroon blijvend verandert. De leerkracht beslist dit altijd samen met de anti-pestcoördinator. Wanneer er geen verbetering optreedt handelen we volgens ons Time-out protocol en bieden we gewenste hulp/ondersteuning aan de betrokkenen.

Maatregelen bij herhaaldelijk pesten

We beschouwen pesten als onveilig gedrag. Wanneer een leerling andere leerlingen na inzet van de Oplossingsgerichte Pestaanpak blijft pesten beschouwen het pesten als zeer onveilig gedrag. We handelen in beide gevallen volgens ons Time-out protocol, zie hoofdstuk 3.

De anti-pestcoördinator schakelt de directeur van de school in. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met de directeur, eventueel met de anti-pestcoördinator. De ouders worden geïnformeerd over de mogelijk te nemen bijzondere maatregelen.

Maatregelen voor het slachtoffer

Door snel ingrijpen hopen we het slachtoffer van pesten dusdanig te helpen en ondersteunen dat de gevolgen van het pesten klein blijven. We volgen het welbevinden van de leerling door observaties en de eerder genoemde vragenlijsten.

Wanneer we zorgen hebben over de leerling wordt er samen met ouders, leerkracht en de intern begeleider gezocht naar passende hulp om de leerling (eventueel ook buiten de school) te ondersteunen.

Te denken valt aan: Schoolmaatschappelijk werk, groepstrainingen zoals

Informatie uit de schoolgids

Schoolveiligheid

weerbaarheidstrainingen / Rots en Water of intensievere individuele hulp, vaak op advies van schoolmaatschappelijk werk.

Privacy en AVG

Op onze school gaan we zorgvuldig om met de privacy van leerlingen en ouders. We houden ons aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Dit betekent dat we alleen persoonsgegevens verzamelen en gebruiken als dat echt nodig is voor het onderwijs en de begeleiding van leerlingen.

Gegevens worden veilig opgeslagen en alleen gedeeld met andere partijen als dat wettelijk verplicht is of als ouders hiervoor toestemming hebben gegeven. Denk bijvoorbeeld aan leerlingvolgsystemen, de onderwijsinspectie of jeugdhulpverlening.

Meer informatie over hoe de school omgaat met persoonsgegevens is te vinden in het privacyreglement van Stichting Onderwijs Primair. Voor vragen kunt u contact opnemen met de Privacy-Officer via privacyofficer@onderwijsprimair.nl.

Contactpersonen sociale veiligheid

Vertrouwenspersoon:

Renée Sterrenburg, leraarondersteuner, reneesterrenburg@onderwijsprimair.nl

Anti-pest coördinator:

Renée Sterrenburg, leraarondersteuner, reneesterrenburg@onderwijsprimair.nl

Coördinator Veiligheid:

Karen van der Velden, directeur, directie.wilhelmina@onderwijsprimair.nl